

Journal of Sustainable Social Development

Vol. 1 No. 3 May - June 2023

ISSN : 3027-7205 (Online)

Journal of Sustainable Social Development

ISSN 3027-7205 (Online)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน 2566

Vol. 1 No. 3 May – June 2023

Journal of Sustainable Social Development เป็นวารสารวิชาการ ราย 2 เดือน กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์) ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน) ฉบับ ที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน) ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 30 สิงหาคม) ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม) ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ แก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสน ศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาดิพม์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะ และ ความคิดเห็น ที่ปรากฏในบทความ **Journal of Sustainable Social Development** ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกอง บรรณาธิการ **Journal of Sustainable Social Development** ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิง แสดงที่มา

Journal of Sustainable Social Development this is an academic journal, one month Publication schedule to 6 issues per year Issues 1 -February (Website published on 28 February) Issues 2 March - April (Website published on 30 April) Issues 3 May - June (Website published on 30 June) Issues 4 July - August (Website published on 30 August) Issues 5 September - October (Website published on 30 October) Issues 6 November - December (Website published on 30 December). Objectives to publish research articles and academic articles for researchers, academeics, faculty, and students including religion, philosophy, law, political science, public administration, linguistics, applied studies, and other interdisciplinary areas.

Articles to be considered for publication to passed the consideration at 3 peer reviews in the consideration of publishing articles in both Thai and English

Views and opinions contained in the articles as **Journal of Sustainable Social Development**, it is the responsibility of the author of the article and is not regarded as the viewpoint of the editorial teams as **Journal of Sustainable Social Development**, copyright in not reserved, bur provides references of attribution.

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

Publication schedule to 6 issues per year

Issues 1 January - February (Website published on 28 February)

Issues 2 March - April (Website published on 30 April)

Issues 3 May - June (Website published on 30 June)

Issues 4 July - August (Website published on 30 August)

Issues 5 September - October (Website published on 30 October)

Issues 6 November - December (Website published on 30 December)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

บรรณานุกรมและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือบรรณานุกรมหรือความคิดเห็นของกองบรรณาธิการ

Criteria for consideration and selection the articles

Each article will be reviewed by a journal review committees by 3 peer reviews to specialize in a related field, and have received editorial approval prior to publication, are considered in format to the reviewer does not know into the author's information such as, name or work history, and the author, name of the peer review to reviewed the article is unknown. (Double-Blind Peer Review). An article submitted for publication in a journal must not be published, or is being considered by a qualified person for publication in another journal, the author of the article must comply with the journal's article nomination guidelines and must be in accordance with the prescribed format.

The opinions of the article's authors are the responsibility of their authors, and not the responsibility of the editors.

ค่าธรรมเนียมการเผยแพร่

วารสารไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมบทความ

ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน โดยต้องปฏิบัติตามกติกากองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20% จากการตรวจสอบของ CopyCatch จาก thaijo
2. ผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ
4. ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งของบรรณาธิการ)

Publication fee

The journal does not charge fees for articles.

The author must verify the completeness of the article according to the author's instructions. If you don't follow the rules, The journal's editorial reserves the right to refuse publication.

1. If the article is duplicated more than 20% of CopyCatch from thaijo
2. The author does not follow the format of the journal
3. The article is not considered by experts or
4. The article is not edited as suggested. within the specified period (1 month after the editor's notification)

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-review) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

Process for considering articles from experts

The journal has a quality assessment process from experts before publication. Articles published in the journal have been reviewed by 3 experts in related fields in a double blind peer-review manner. Articles from internal authors will be considered by experts outside the unit. Journal work Articles by external authors will be reviewed by internal experts, or outside the organization that produces journals that have expertise in the field and has no conflict of interest with the author.

เจ้าของ

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com

Owner

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com

บรรณาธิการ

Editor

ดร.อดิศร นันคำจอร์

Dr. Adisorn Nankhamjorn

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

Excellent 1990 Company Limited

journalssd2024@gmail.com

กองบรรณาธิการ

Editorial Department

รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา

Associate Professor Dr. Rattana Panyapa

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Rajabhat University

rattana.p@ubru.ac.th

รศ.ดร.วินิจ ฝาเจริญ

Assoc. Prof. Dr. Winit Pharcharauen

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Maejo University

winit.phacharuen@gmail.com

ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphum

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Maha Sarakham Rajabhat University

zumsa_17@hotmail.com

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช

Asst. Prof. Dr. Panya Klaydesh

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

panya7429@gmail.com

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

Dr. Sompong Kesanuch

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology

Suvarnabhumi

sompongek@gmail.com

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

(Peer Review)

รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ

Associate Professor Dr. Chot Bodeerat

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

chotbodeerat@psru.ac.th

ผศ.ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์คชสร

Asst. Prof. Dr. Phumphakhawat

Phumphongkhochasorn

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Rajamangala University of Technology

Rattanakosin

phumphakhawat.ps@gmail.com

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

Asst. Prof. Dr. Seksan Sanwa

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Roi Et Rajabhat University

seksan@reru.ac.th

ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุริยะ หาญพิชัย

Asst. Prof. Acting Sub Lt. Dr. Suriya

Hanphichai

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thepsatri Rajabhat University

hanpichai@gmail.com

ผศ.ดร.สมศักดิ์ จันทอง

Asst. Prof. Dr. Somsak Chanphong

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkok Thonburi University

somsak.cha@bkkthon.ac.th

ผศ.ดร.เกศสุดา โภคานิตย์

Asst. Prof. Dr. Kessuda Phokanit

ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนุช

Asst. Prof. Dr. Kuljira Raksanakhon

ผศ.ธนพัทธ์ จันทน์พัฒน์พงศ์

Asst. Prof. Thanapat Janpipatpong

ดร.ลักขณา อินทร์บึง

Dr. Lakkhana Inbueng

ดร.ปานวัฒน์ กิตติกรวรานนท์ รัตนพิมลพลแสน

Dr. Panuwat Kittikornwaranon
Rattanaphimonphonsaen

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวแพรวพรรณ ประจักษ์โก

Miss.Praewpan Prajakko

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Chaiyaphum Rajabhat University
kate_2523@windowslive.com

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

North Bangkok University
kuljira.ra@northbkk.ac.th

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Chiang Rai Rajabhat University
janpipatpong.t@gmail.com

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University
luckkhana.inb@neu.ac.th

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University
art.panuwat072@gmail.com

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

Excellent 1990 Company Limited
journalssd2024@gmail.com

สารบัญ
Table of Contents

บทความ Articles

- ➔ ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
จังหวัดของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 1
- Relationship of Factors Affecting the Exercise of Rights to Elect Members of
the Provincial Administrative Organization Council of People in San Sai
District. Chiang Mai Province**
- วันนิสา บุญจำ
Wannisa Boonjum
- ➔ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 15
- Strategic Leadership of Educational Institution Administrators**
- สามารถ ลมพัด
Samad Lomphad

ภาคผนวก Appendix

35

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
**Relationship of Factors Affecting the Exercise of Rights to Elect Members
of the Provincial Administrative Organization Council of
People in San Sai District. Chiang Mai Province**

วันนิสา บุญจำ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Wannisa Boonjum
Chiang Mai University, Thailand
E-mail1 : wannisach87@gmail.com

Received: May 15, 2023; Revised: June 18, 2023; Accepted: June 19, 2023

บทคัดย่อ

การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการแสดงออกทางด้านสิทธิเสรีภาพทาง ความคิดของประชาชนที่ต้องการตัวแทนของตนเองให้มโนนโยบายในการบริหาร การเลือกตั้งจึงตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

รูปแบบการวิจัย งานวิจัยนี้เป็นแบบผสมวิธีโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มีจำนวน 397 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 คน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการรณรงค์หาเสียง อยู่ในระดับมากและด้านนโยบายการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านสื่อบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ขึ้นอยู่กับการรับรู้ด้านสื่อบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมี ความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้นจึง 1) ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีสติในการรับฟังข่าวสาร เข้าใจถึงกลยุทธ์ของสื่อเพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือในการสร้างผลประโยชน์ทางการเมือง 2) ควรมีนโยบายส่งเสริมด้านการให้ความรู้ด้านประชาธิปไตยให้กับประชาชน โดยเฉพาะสิทธิของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยและรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ 3) ควรเชิญชวนชาวบ้านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เพื่อสรรหาบุคลากรผู้ที่จะสามารถทำหน้าที่รับใช้ประชาชนได้

สรุปโดยย่อ ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านสื่อบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ของปัจจัย; การใช้สิทธิเลือกตั้ง; สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

Abstract

Elections are therefore extremely important because they are an expression of political rights and freedom. The idea of the people wanting their own representatives to have policies in administration. Election is therefore set up as a mechanism for exercising sovereignty by exercising the right to elect representatives whose policies correspond to one's own needs. The objectives of the research are 1) to study the level of factors affecting the people's use of the right to elect members of the Provincial Administrative Organization Council of the people in San Sai District. Chiang Mai Province and 2) to study the relationship between the primary variables and people exercising their rights to elect members of the Provincial Administrative Organization Council of the people in San Sai District. Chiang Mai Province

Research model This research is a combined method with a sample size of 397 people and 10 key informants using questionnaires and interviews to collect research data. Statistics used in the research include percentages, averages, standard deviations. and the Pearson correlation coefficient.

Research results according to objective number 1: The level of factors affecting people's voting rights to elect members of the Provincial Administrative Organization Council as a whole is at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect of conduct was at a high level, followed by the aspect of campaigning. at a high level and in terms of election policy is at a moderate level, respectively

Research results according to objective number 2, results of analysis of the relationship between Personal media Campaign side Election policy In terms of behavior, it is related to people's exercising their rights to elect members of the Provincial Administrative Organization Council. Statistically significant at the 0.05 level.

The findings from this research are: exercise of voting rights Depends on individual media perception Campaign side Election policy In terms of conduct, there are Relationship with exercising the right to vote. Therefore, 1) people should be encouraged to be mindful in

listening to news. Understand the strategies of the media so as not to become a tool for creating political interests. 2) There should be a policy to promote the provision of democratic knowledge to the people. Especially the rights of people according to democracy and campaigning for people to exercise their rights in elections and 3) should invite villagers to exercise their rights in elections. To recruit personnel who will be able to serve the public.

Briefly summarized, the factors affecting the exercise of rights to elect members of the Provincial Administrative Organization Council are overall at a high level. As for the analysis of the relationship between Personal media Campaign side Election policy In terms of behavior, it is related to people's exercising their rights to elect members of the Provincial Administrative Organization Council. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Factor relationships; exercising voting rights; Member of the Provincial Administrative Organization Council

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ถือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยกับประชาชน โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกิจของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเอง ที่มีต่อชุมชน หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุด จึงกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดโดยมีตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะทำภารกิจเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด (โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง, 2547) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือการปกครองท้องถิ่นที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้นถือเป็นการปกครองที่ส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนั้น ถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระในการปกครองประเทศที่ เรียกว่า “อำนาจอธิปไตย” นั้น ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองโดยผ่าน “การเลือกตั้ง”

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีผลต่อการเลือกตั้งอย่างไรและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมสิทธิทางการเมืองของประชาชนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองของตน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น มีนักวิชาการหลายให้ความแตกต่างและคล้ายกันออกไป ดังเช่น วิสุทธิ โพธิ์แท่น (2524) ได้ให้ความหมายการเลือกตั้งไว้ว่า การเลือกตั้งหมายถึง การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับ เลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อทำการอันใดอันหนึ่งแทนตน ส่วนในทัศนะของพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) ได้อธิบายไว้ว่าการเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมือง และการปกครอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าว ปรากฏในลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลาย ในระบบการเมือง แต่การเลือกตั้งในมุมมองของ สุขุม นวลสกุล (2534) กล่าวถึง ความสำคัญของการเลือกตั้ง ตามหลักปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้วางหลักไว้ว่า เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้อง แสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนน เสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียงเท่านั้น นอกจากนี้วิถีทางการเมืองการเลือกตั้งยังมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้น ไปทำหน้าที่แทนตน ในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล
2. เป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจทางการเมืองการปกครองที่ทันสมัย และเป็นไปอย่างสันติ วิธีซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธ เข้าต่อสู้เพื่อแย่งแย่งอำนาจการปกครอง ซึ่งเราจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
3. เป็นวิธีการป้องกันมิให้เกิดการรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศหรือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ลุล่วงก็คืนอำนาจให้ประชาชนด้วยการยุบสภาฯ เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ ให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะเลือกใครเป็นผู้บริหารต่อไป

4. เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่นได้เข้ามามีทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาส เปลี่ยนตัวผู้แทน เปลี่ยนรัฐบาล เมื่อไม่พอใจการทำงานของรัฐบาลเดิม

5. เป็นวิธีการเสริมสร้างความถูกต้องและชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองให้กับบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นคณะรัฐบาล

แนวคิดเกี่ยวกับการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ความหมายการบริหารส่วนจังหวัด

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายการบริหารส่วนจังหวัด ได้ดังนี้

ประหยัด หงส์ทองคำ (2543) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง การปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรอำนาจอิสระในการ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะชุมชนท้องถิ่นมิใช่ชุมชน ที่มีอธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมายและมีองค์กรที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั่นเอง” กล่าวว่าการบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 ประการคือ

1. การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีลักษณะแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดของพื้นที่ เช่น หน่วยหรือองค์การปกครองของไทย แบบนครหลวง แบบเทศบาล แบบสุขาภิบาลหรือแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็มีลักษณะแตกต่างกัน โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

2. การปกครองชุมชนที่ เรียกว่า เป็นการปกครองท้องถิ่นนั้น องค์การปกครองท้องถิ่น นั้นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม หมายความว่าอำนาจ ขององค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ขององค์การอย่างแท้จริง ถ้าองค์การท้องถิ่นมีอำนาจน้อยเกินไปก็ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์ แก่ประชาชน และท้องถิ่นได้สมเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น ในทางกลับกันถ้าองค์การ ปกครองท้องถิ่นมีอำนาจมากเกินไปจนไม่มีขอบเขตอะไรมาจำกัดได้ องค์การปกครองท้องถิ่นก็จะมี สภาพเป็นรัฐที่มีอำนาจอธิปไตย อันมีผลทำให้ประเทศหรือรัฐก็จะมีสภาพแตกแยกได้

3. องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการ ปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายนี้อาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ องค์การปกครอง ท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การปกครองท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น เช่น ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล เป็นต้น และสิทธิในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการอันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4. องค์การที่จำเป็นในการปกครองตนเอง (Necessary Organization) องค์การที่จำเป็นในการปกครอง โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ด้วยกันคือองค์การฝ่ายบริหารและองค์การฝ่ายนิติบัญญัติ

5. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการปกครองตนเองของประชาชนเป็น หัวใจที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปท้องถิ่นของประชาชนอาจทำได้หลายแบบหลาย ระดับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความสามารถ ความเสียสละของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ละคน เป็นสำคัญ

อุทัย หิรัญโต (2523) ให้คำนิยามว่า “การบริหารส่วนจังหวัด คือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินการ เพื่อผลประโยชน์ของท้องถิ่น การบริหารงานของท้องถิ่น ที่มีองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น ส่วนนักวิชาการที่เน้นเรื่องการกระจายอำนาจนั้น ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2543) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “การบริหารส่วนจังหวัด เป็นระบบการ ปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยสมัยนี้จะเกิด องค์กร ทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง”

ความสำคัญของการบริหารส่วนจังหวัด

การบริหารส่วนจังหวัดมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในแง่การพัฒนาชุมชนและการปกครองระบบประชาธิปไตย นอกจากความสำคัญแล้ว การบริหารส่วนจังหวัดยังเป็นเรื่องจำเป็น เพราะสังคมที่กว้างใหญ่มีอาณาเขตใหญ่โตย่อมเป็นเรื่องยากที่จะให้รัฐบาลกลางดูแลได้ทั่วถึง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจเพื่อให้ท้องถิ่นได้ช่วยเหลือตนเอง ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารส่วนจังหวัดจึงสรุปได้ดังนี้

ธีรวุฒิ ไชยสิทธิ์กุล (2550) กล่าวไว้ว่า การบริหารส่วนจังหวัดมีความสำคัญต่อการปกครองประเทศหลายประการ กล่าวคือ

1. การบริหารส่วนจังหวัดจะมีส่วนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลส่วนกลาง เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์การกระจายไปทั่วพื้นที่ของประเทศ มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น จึงสามารถทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลางได้ดี

2. การบริหารส่วนจังหวัดช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่า รัฐบาลกลาง

3. การบริหารส่วนจังหวัดช่วยให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนทำให้ประชาชนได้ฝึกฝนเรียนรู้ สร้างจิตสำนึกรวมทั้งวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในระบอบการปกครอง การปกครอง ท้องถิ่นจึงเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

4. การบริหารส่วนจังหวัดช่วยเป็นแหล่งฝึก และสร้างผู้นำทางการเมืองการปกครอง ท้องถิ่น

3. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายเกี่ยวกับการบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ได้บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการ สมาชิกสภาท้องถิ่นได้แก่ สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (สท.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) สมาชิกสภาเทศบาล (สท.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) และสมาชิกสภาเมืองพัทยาต้องมาจากการเลือกตั้งส่วนผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนายกเทศมนตรีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยา มาจากการเลือกตั้ง หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษจะมีที่มาโดยวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2565)

ลิขิต ชีรเวคิน (2543) ได้อธิบาย การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปการออกแบบนโยบาย และบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของประชาธิปไตยแบบตัวแทน โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวจะเป็นประชาชนซึ่งอาศัยในเขตการปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับจังหวัดลงมา โดยมีชื่อเรียกเขตการปกครองท้องถิ่นแตกต่างกันไปตามเขตการปกครอง ตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาล เป็นต้น การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงเป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น โดยการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของการมีจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและมีพื้นที่เขตการปกครองที่มีขนาดใหญ่อย่างเช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) การมีประชาธิปไตยโดยตรงเป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้

ดังนั้น จึงต้องมีการเลือกตั้งตัวแทนที่เรียกว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่แทนประชาชนส่วนใหญ่ที่ได้ลงคะแนนเสียงข้างมากให้กับสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประชาธิปไตยแบบตัวแทน เป็นวิธีการใช้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในชุมชนที่มีจำนวนประชากรมาก ไม่สามารถลงคะแนนเสียงโดยตรงได้จึงต้องใช้วิธีการแบบมีตัวแทน

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น โดยการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัด เลือกตั้งท้องถิ่นจึงเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงสถานะของผู้บริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐบาลท้องถิ่น และยังเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นได้ในหลากหลายมิติอีกด้วย

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540

โครงสร้างและองค์ประกอบของ อบจ. ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายนิติบัญญัติ) และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายบริหาร)

1. สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายนิติบัญญัติ) ในจังหวัดหนึ่งให้มีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอันประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด สำหรับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ถือเกณฑ์ตามจำนวนราษฎรแต่ละจังหวัด ตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง ดังนี้

(ก) จังหวัดใดมีราษฎรไม่เกิน 500,000 คน มีสมาชิกสภาจังหวัดได้ 24 คน

(ข) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า 500,000 คน แต่ไม่เกิน 1,000,000 คน มีสมาชิกได้ 30 คน

(ค) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า 1,000,000 คน แต่ไม่เกิน 1,500,000 คน มีสมาชิกได้ 36 คน

(ง) จังหวัดใดมีราษฎรเกินกว่า 1,500,000 คน แต่ไม่เกิน 2,000,000 คน มีสมาชิกได้ 42 คน

(จ) จังหวัดใดมีราษฎรเกิน 2,000,000 คนขึ้นไป มีสมาชิกได้ 48 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 4 ปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลือกตั้งสมาชิกสภาเป็นประธานสภา 1 คน และเป็นรองประธานสภา 2 คน

2. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฝ่ายบริหาร) มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัด และนายก อบจ. มีอำนาจแต่งตั้งรองนายก อบจ. ตามกฎหมายกำหนด สำหรับรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มาจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนี้

(ก) ในกรณีมีสมาชิก 48 คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 4 คน

(ข) ในกรณีมีสมาชิก 36-42 คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 3 คน

(ค) ในกรณีมีสมาชิก 24-30 คน ให้มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ 2 คน

ข้าราชการส่วนจังหวัด สำหรับเจ้าหน้าที่อื่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นได้แก่ข้าราชการส่วนจังหวัดซึ่งรับเงินเดือนจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดข้าราชการส่วนจังหวัดมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและมีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารองจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

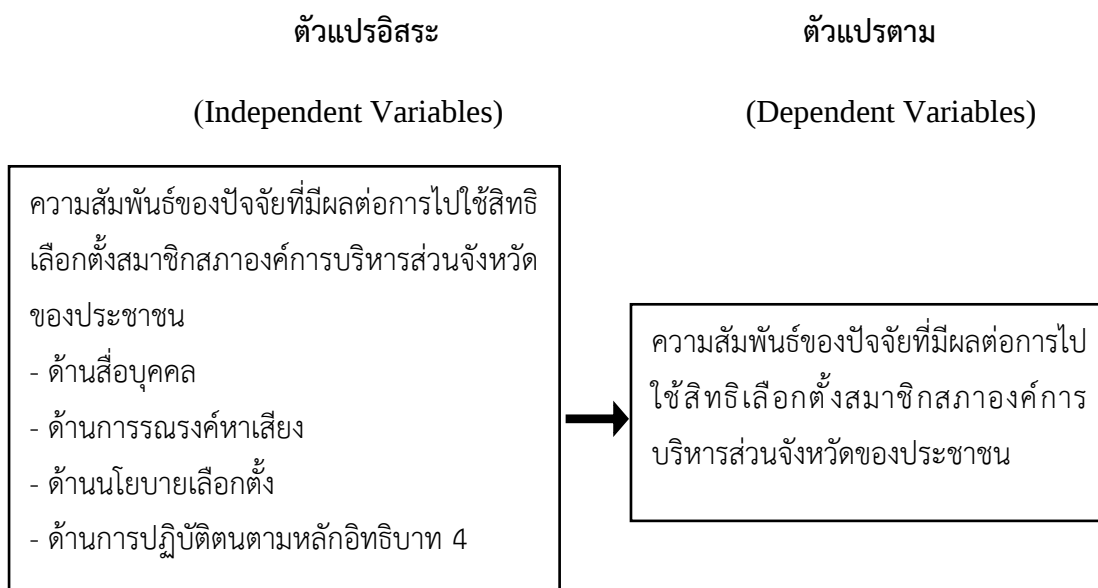
การบริหารงานจะแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็นสำนักและกองต่าง ๆ เช่น สำนักปลัดฯ ดูแลกิจการทั่วไปของ อบจ. กองกิจการสภาฯ ดูแลงานฝ่ายนิติบัญญัติ(ฝ่ายสภาฯ) กองแผนและงบประมาณรับผิดชอบเรื่องแผนและงบประมาณของ อบจ. กองช่างรับผิดชอบทางด้านงานช่าง การก่อสร้างและซ่อมบำรุง

กองคลังดูแลด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ ทรัพย์สิน การจัดเก็บรายได้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รับผิดชอบงานด้านการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้สามารถสังเคราะห์ตัวแปรของการวิจัยเรื่อง มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน คือ (1) สนับสนุนการเลือกตั้ง ช่วยรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง การสนับสนุนพรรคการเมืองหรือตัวผู้สมัครเพราะมองเห็นว่านโยบายมีความเป็นรูปธรรม (2) การตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งเป็นวิธีการตัดสินใจทั้งในด้านเลือกผู้สมัครเมื่อหวัคเนนเขาชักชวนหรือว่าเลือกผู้สมัครเมื่อประกาศรายชื่อตัวบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตลอดถึงการตัดสินใจเลือกผู้สมัครเพราะมองเห็นว่าเป็นที่น่าเคารพนับถือ (3) การลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับการสังเกตการณ์พฤติกรรมของคณะกรรมการเลือกตั้ง การตรวจสอบสิทธิก่อนลงคะแนนเลือกตั้ง ตรวจสอบลำดับขั้นตอนวิธีการของการลงคะแนนเลือกตั้ง เตรียมเอกสารที่จำเป็น ตลอดถึงการไม่ซื้อสิทธิขายเสียงซึ่งเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการเลือกตั้ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ดาวเรือง นาคสวัสดิ์ (2559) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน 10 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากร (Population) ได้แก่ ประชากรที่มีรายชื่อตามทะเบียนที่ถูกต้อง จัดเป็นรายอำเภอ มีประชากรทั้งหมด 61,182 คน แยกประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีจำนวนประชากรทั้งหมด 46,178 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ได้แก่ ประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของ อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความ คาดเคลื่อน 0.05 จากจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด 46,178 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 397 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บ ข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามตรวจสอบ รายการ (Check-List) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 : ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 41 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด และได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งได้จำแนกออกเป็นปัจจัยด้านอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านนโยบายเลือกตั้ง และด้านการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท 4

ตอนที่ 3 : สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (√) ลงในช่องปริมาณการปฏิบัติตามที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ คือ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) และด้านด้านวิมังสา (ความรอบคอบ)

โดยเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 75) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า มาก ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
2) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านประกอบด้วย เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถามตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.8-1.00 และ 3) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.950 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปถึงมือผู้ตอบเอง โดยมีขั้นตอน ดำเนินการ ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยติดต่อโดยตรง กับกลุ่มประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
ขั้นตอนที่ 2 กำหนดนัดหมายวันเวลาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว โดยอธิบายแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรทราบพร้อมทั้งตอบข้อซักถาม พร้อมกับรับแบบสอบถามคืน และขั้นตอนที่ 4 ทำการรวบรวมตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบ แบบสอบถามที่ได้กลับมาให้ได้ตามจำนวนตัวอย่างที่ต้องการเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยสถิติ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายลักษณะสำคัญทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน

จังหวัด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสถิติที่ใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับ 0.05 โดยมีเกณฑ์การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้ $r = .01 - .25$ มีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย, $.26 - .55$ มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง = $.56 - .75$ มีความสัมพันธ์กันสูง = $.76 - .99$ มีความสัมพันธ์กันสูงมาก = 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการรณรงค์หาเสียง อยู่ในระดับมากและด้านนโยบายการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านส่วนบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง ประชาชนเห็นความสำคัญกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา เรืองสำราญ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2557 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพา อัครธีรนัย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนชาวจังหวัดนครนายก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านส่วนบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผ่านช่องทางที่หลากหลาย ประชาชนเข้าถึงรับรู้ได้ง่าย ทั้งสื่อบุคคล สื่อสังคมออนไลน์ การรณรงค์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

องค์ความรู้ใหม่

จากบทความเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้พบองค์ความรู้ใหม่ สามารถสรุปเป็นภาพได้ดังนี้

คำอธิบายองค์ความรู้ใหม่

การตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นอยู่กับ ด้านสื่อ บุคคล ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าคณะ ผู้นำท้องที่ อาสาสมัครขององค์กรทางการเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปิดเวทีปราศรัยของผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียง ผ่านสื่อป้ายไวนิล Social Media รถแห่ของผู้สมัครรับการเลือกตั้ง และการรณรงค์ของภาคประชาสังคม เป็นต้น ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ต้องตอบสนองต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และง่ายต่อการทำความเข้าใจของนโยบาย ด้านการปฏิบัติตน คือการไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง จะส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สรุป

ปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตนอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการรณรงค์หาเสียง อยู่ในระดับมากและด้านนโยบายการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ด้านสื่อบุคคล ด้านการรณรงค์หาเสียง ด้านนโยบายการเลือกตั้ง ด้านการปฏิบัติตนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานของรัฐควรมีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งผ่านสื่อที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เช่น หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/เสียงตามสาย เพื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

2. มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนรับทราบสิทธิและหน้าที่รวมถึงอำนาจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อศึกษาถึงเหตุผลเชิงลึกที่ประชาชนชาวจังหวัดเชียงใหม่มีอะไรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). มิติใหม่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: ผู้บริหาร ท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตร

ธีรวุฒิ โสภณัฐกุล. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. ฉะเชิงเทรา: เอ็มเอ็นคอมพิวออฟเซท.

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2543). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลขุนคง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประหยัด หงส์ทองคำ. (2543). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534). การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง. เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหากับการพัฒนาทางการเมืองไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พันธุ์ทิพา อัครธีรน้อย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก: ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ. 2559. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.

ลิขิต อีร์เวดิน. (2543). การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิสุทธิ โพธิ์แท่น (2524). ประชาธิปไตยแนวความคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2565). ความรู้เกี่ยวกับสมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นการหาเสียงและค่าใช้จ่ายในการหาเสียงท้องถิ่น. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 16 มีนาคม 2565. แหล่งที่มา: <http://www.lopeao.com/images/Document Service/carrot0 0 1 0 / buy9 / kit1 2 - 9 62/4.pdf>
- สุขุม นวลสกุล (2534). *การเมืองและการปกครองไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อรัญญา เรืองสำราญ. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา Strategic Leadership of Educational Institution Administrators

สามารถ ลมพัด

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

Samad Lomphad

King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Thailand

E-mail1: samaradd62@gmail.com

Received: May 26, 2023; Revised: June 28, 2023; Accepted: June 29, 2023

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำมีความสำคัญมากต่อการดำเนินกิจการขององค์กร ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตได้อย่างกว้างขวางและชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพราะการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์มีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ปัญหาในระดับที่มีสำคัญต่ออนาคตขององค์กร บทความนี้ผู้เขียนมีความประสงค์ที่จะสืบเสาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารการศึกษา

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพล ผู้นำจะพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้ตามเพื่อให้มีพฤติกรรม การปฏิบัติงานตามต้องการโดยมีจุดมุ่งหมายขององค์กรเป็นเป้าหมาย ไม่ใช่เรื่อง ของบุคคลที่จะพึงมีภาวะผู้นำได้ โดยที่ไม่ได้มีกระบวนการทำใด ๆ เป็นกระบวนการ ให้เกิดอิทธิพลต่อผู้อื่น เป็นบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือจากผู้อื่น ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กรประสานความร่วมมือกันของบุคคลในองค์กร เพื่อให้องค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพคือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าในระดับต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการเป็นผู้ที่มีอิทธิพล และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม และใช้ความสามารถของตนเองโดยวิธีการต่าง ๆ ชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมีภาวะผู้นำแล้ว ยังต้องผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีเป็นรูปแบบการตัดสินใจที่มีเหตุผลชัดเจน และรวมหลายสิ่งหลายอย่างเข้าเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเปรียบเสมือนแผนการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อจะนำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์ในระยะยาวการสร้างหรือพัฒนาวิธีทางในทางปฏิบัติตลอดจนการระดม และจัดสรรทรัพยากรขององค์กร และการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ กระบวนการทำงาน ความต้องการขององค์กร และการเลือก ระบบที่จะนำมาพัฒนาและใช้เป็นแผนแม่บทหรือแผนหลักของการพัฒนาระบบขององค์กร และกลยุทธ์สัมพันธ์กับประเด็นต่าง ๆ องค์กรประกอบของกลยุทธ์ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ วัตถุประสงค์ และยุทธวิธี ความสำคัญของกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในระยะยาวอย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เผชิญอยู่จึงจำเป็น จะต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ ที่แตกต่าง

จากการวางแผนโดยทั่วไป เพราะคำว่า กลยุทธ์ จะต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองเป็นต้น ที่เป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคหรือภัยอันตราย และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งเกี่ยวข้องของกับความสามารถขององค์กร และเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคต ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์ความรู้ การที่จะเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาได้นั้น จะต้องประกอบด้วย หลักแนวคิดเชิงกลยุทธ์และหลักการแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ที่เป็นส่วยประกอบสำคัญ คือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจถึงหลักกลยุทธ์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธวิธี ผสมผสานกับแนวคิดของภาวะผู้นำ ได้แก่ ผู้นำที่ใช้อำนาจ การสนับสนุนการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วม และการมุ่งความสำเร็จของงาน

สรุปโดยย่อ การที่จะเกิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ต้องประกอบด้วยแนวคิดเชิงกลยุทธ์ร่วมกับลักษณะของภาวะผู้นำ มีได้ดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ เป็นการมองภาพอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการศึกษา 2. พันธกิจ คือ คำแถลงความมุ่งประสงค์ทางการศึกษา 3. วัตถุประสงค์ คือ จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนของสถานศึกษา 4. ยุทธวิธี คือ ศิลปะของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา 5. การใช้อำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีคาดหวังอะไรจากผู้ปฏิบัติงาน 6. การสนับสนุนการปฏิบัติงาน คือผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนบุคคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมผู้นำที่เป็นมิตร 7. การมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้บุคคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมปรึกษาหารือกัน และ 8. การมุ่งความสำเร็จของงาน คือ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งที่ความสำเร็จของงาน มีการกำหนดเป้าหมายของงานและความคาดหวังต่อบุคคลากรทางการศึกษาไว้สูง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; เชิงกลยุทธ์; สถานศึกษา

Abstract

Leadership is very important to the operation of an organization. Helps executives to see the overall picture and scope in a broader and clearer manner. Because strategic operations are deep in analyzing problems at a level that is important to the future of the organization. in this article, the author intends to investigate the strategic leadership of educational administrators.

Leadership is a process of exercising influence. Leaders will try to influence followers to have the desired performance behavior with the goals of the organization as the goal. It is not a matter of individuals being able to have leadership. Without having any process to do it is a process. to influence others Be a person who is trusted by others. both inside and outside the organization and is the one who sets the direction of the organization and coordinates the cooperation of people in the organization In order for the organization to run efficiently, those

who are appointed to hold leadership positions at various levels, both official and informally, is an influential person and is accepted by group members and use their own abilities by various methods to influence others to follow willingly Basic educational institution administrators In addition to having leadership Still need strategic leadership There is a decision-making pattern with clear reasons. and combine many things into one Leadership is a process of exercising influence. leaders will try to influence followers to have the desired performance behavior with the goals of the organization as the goal. It is not a matter of individuals being able to have leadership. Without having any process to do it is a process. to influence others Be a person who is trusted by others. both inside and outside the organization and is the one who sets the direction of the organization and coordinates the cooperation of people in the organization In order for the organization to run efficiently, those who are appointed to hold leadership positions at various levels, both official and informally, is an influential person and is accepted by group members and use their own abilities by various methods to influence others to follow willingly Basic educational institution administrators In addition to having leadership Still need strategic leadership There is a decision-making pattern with clear reasons. and combine many things into one which is like an important operational plan in order to lead to attainment Long-term objectives: creating or developing practical methods and mobilizing and allocate organizational resources and setting objectives work process The needs of the organization and the selection of the system that will be developed and used as the master plan or main plan for the development of the organization's systems. and strategies related to various issues elements of Strategy Consisting of vision (Vision), mission, objectives, and tactics, the importance of appropriate strategies in achieving the organization's long-term objectives in line with the environment it faces is therefore necessary. Must rely on strategic planning that is different from general planning because the word strategy must be related to the analysis of the environment. outside, which is related to changes in the social, economic, and political environment that are both opportunities and obstacles or dangers and the internal environment that is both a strength and a weakness which is related to the ability of the organization and is a management process that helps executives achieve Understand the change and have a vision for the future This makes it possible to set concrete objectives and directions for the operations of basic educational institutions.

Knowledge To be a strategic leader in educational administration Must consist of Strategic concepts and leadership concepts which is an important component That is, school administrators must understand the principles of strategy, including vision, mission, objectives, tactics, combined with the concept of leadership, including leaders who use authority. Operational support Participation and focusing on the success of the work.

Brief summary: Strategic leadership of educational institution administrators is possible. Must include strategic ideas together with leadership characteristics as follows: 1. Vision is a vision of the future of educational institution administrators. 2. Mission is a statement of educational objectives. 3. Objectives are a clear aim. of educational institutions 4. Tactics are the art of using power by educational institution administrators. 5. Using power, what do educational institution administrators expect from operators? 6. Supporting operations. is the educational institution administrator who supports educational personnel with friendly leadership behavior. 7. Participation is the educational institution administrator who allows educational personnel to participate in consulting with each other, and 8. Focus on the success of the work: educational institution administrators focus on the success of the work. The work goals and expectations for educational personnel are set high.

Keywords: Leadership; Strategic; Educational Institution

บทนำ

ภาวะผู้นำ (Leader) ทางการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จต่อองค์กรราชการหรือหน่วยงานเอกชน ย่อมต้องมีบทบาทคุณสมบัติที่เหมาะสมในการบริหารงานต่าง ๆ มีพฤติกรรมในการทำหน้าที่ที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้นำ หรือผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพในภาวะความเป็นผู้นำและเก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งการดำเนินชีวิตไปพร้อม ๆ กัน และตามขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล โดยการนำหลักการการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีหรือหลักพุทธธรรมมาภิบาลมาใช้ในการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี, 2546) ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ (leadership) หรือบุคลิกลักษณะคุณสมบัติที่โดดเด่นกว่าผู้อื่นในกลุ่ม และมีอิทธิพลมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ในหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งความสามารถสร้างสรรค์และความสามารถที่มีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงานนั้น ๆ ได้ มีบทบาทเป็นผู้บริหารประสานประโยชน์ในกลุ่มเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม ซึ่งมีอิทธิพล มีอำนาจสามารถบังคับบัญชาบุคคลในกลุ่มให้ปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามเป้าหมาย จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการ ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ โดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญและจุดเน้นที่แตกต่างกัน

ปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษายังขาดทักษะและคุณลักษณะทางด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งนำไปสู่การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีแนวคิดเดิม ๆ มีประสบการณ์การทำงานมานาน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่เปิดรับเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอันเนื่องมาจากแรงผลักดันต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำ หรือภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำไปสู่ความเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัครเดช นีละโยธิน, 2563)

จากความสำคัญข้างต้น จึงทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผู้นำเชิงกลยุทธ์ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และสามารถผลักดันเป็นนโยบายให้เกิดผลแก่ทุกภาคส่วนต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ (Leadership)

ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ (leadership) หรือบุคลิกลักษณะคุณสมบัติที่โดดเด่นกว่าผู้อื่นในกลุ่ม และมีอิทธิพลมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ในหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งความสามารถสร้างสรรค์และความสามารถที่มีประสิทธิภาพ และความสามารถมีประสิทธิผลให้เกิดขึ้นแก่หน่วยงานนั้น ๆ ได้ มีบทบาทเป็นผู้บริหารประสานประโยชน์ในกลุ่มเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม ซึ่งมีอิทธิพล มีอำนาจสามารถบังคับบัญชาบุคคลในกลุ่มให้ปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามเป้าหมาย จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการ ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ โดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญและจุดเน้นที่แตกต่างกัน การศึกษาภาวะผู้นำจากทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมาย ผู้เขียนได้นำเสนอทฤษฎีจากนักวิชาการที่ได้รวบรวมไว้เพื่อประกอบการสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ ดังต่อไปนี้

ตามคำนิยามของคำว่า “ภาวะผู้นำ” นั้น ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไปในแนวเดียวกัน อาทิ ดังเช่น รัตติกรณ์ จงวิศาล (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคน สามารถกระตุ้นใจให้บุคคลอื่นเชื่อถือ ยอมรับ และทำให้เกิดความพยายามและความสามารถที่สูงขึ้น ในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน แนวคิดดังกล่าวคล้ายกับแนวคิดของสมพงษ์ สิทธิพล (2547) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การที่บุคคลหนึ่งสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการมีอิทธิพลหรือการเปลี่ยนแปลงขององค์การ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่บุคคลหรือองค์การนั้นต้องการซึ่งเป็นการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นในการสร้างสรรค์หรือปลูกฝังศรัทธาความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างผู้ร่วมงานหรือผู้ตามทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการอันเป็นวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การหรือกลุ่มนั่นเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ กวี วงศ์พุ่ม (2551) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำหมายถึง การที่ผู้นำใช้อิทธิพลในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย และวิโรจน์ สารรัตน์ (2553) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการมีอิทธิพล (influence) ซึ่งกันและกันระหว่างผู้นำและผู้ตามเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (objectives) และเกิดการเปลี่ยนแปลง (change) ซึ่งนักวิชาการทั้งสองท่านได้เน้นการใช้อิทธิพลของผู้นำที่มีต่อบุคคลอื่นให้ปฏิบัติตาม ยังมีนักวิชาการอีกท่านหนึ่งที่มีมุมมองที่มีต่อภาวะผู้นำในเชิงหลักธรรม ดังเช่น พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต) (2546) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณสมบัติ เช่น สติปัญญาความดีงาม ความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลาย มาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม และผู้นำในทางพระพุทธศาสนานั้น ผู้นำสูงสุดในสมัยพุทธกาลก็คือพระศาสดา อธิบายว่า พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ทรงนำหมู่ ชื่อว่า พระศาสดา เหมือนบุคคลผู้นำเกวียนย่อมนำหมู่เกวียนข้าม ที่กัณดาร ข้าม คือข้ามขึ้นข้ามออก ข้ามพ้นที่กัณดาร เพราะโจรที่กัณดารเพราะสัตว์ร้ายที่กัณดาร เพราะอดอยากที่กัณดาร เพราะขาดน้ำได้แก่ ให้ถึงถิ่นที่ปลอดภัย ฉะนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้า

ทรงเป็นผู้นำ เป็นผู้นำโดยวิเศษ เป็นผู้ตามแนะนำทรงให้รู้จักประโยชน์ ให้พิจารณา ดังนั้น ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การเพราะมีผลกระทบต่อบุคคล และทรัพยากรภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ผู้นำที่มีการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำจะส่งผลให้เกิดผลสำเร็จของงานที่มีประสิทธิภาพ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2544)

ส่วน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2551) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำช่วยสร้างความชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้รับรู้ ว่า อะไรคือความสำคัญให้ภาพความเป็นจริงขององค์กรแก่ผู้อื่น ให้มองเห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกและมีผู้สรุปรวบรวมความหมาย และความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้นำเป็นจุดศูนย์รวมของการทำงานกลุ่ม ในการแสวงหาความร่วมมือของบุคคลในกลุ่มเพื่อนำพากลุ่มไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จ
2. ภาวะผู้นำของผู้นำเป็นบุคลิกภาพและผลของบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อผู้ตามในการทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อบุคลิกภาพของผู้นำซึ่งเป็นผลจากความมีภาวะผู้นำนั่นเอง
3. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นการกระทำหรือพฤติกรรม เพราะการกระทำของผู้นำที่เป็นผลจากการมีภาวะผู้นำส่งผลต่อปฏิกิริยาของผู้ตามว่าผู้นำทำอะไร ถ้าผู้นำทำให้ผู้ตามก็จะทำผู้ตามก็จะทำตามด้วย
4. ภาวะผู้นำเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยในการจูงใจและการประสานงานขององค์การเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
5. ภาวะผู้นำเป็นผลหรือสิ่งที่อกเงยตามมาที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มเป็นหลัก
6. ภาวะผู้นำเป็นบทบาทที่เกิดขึ้นจากการบูรณาการบทบาทของบุคคลอื่น เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ระบบสังคม เพราะผู้นำแต่ละองค์กร หรือหน่วยงาน ต่างก็มีหน้าที่ มีบทบาทที่แตกต่างกัน แต่ทุกหน้าที่ต่างก็ช่วยกันพัฒนาความเจริญให้กับสังคม ซึ่งต้องอาศัยการมีภาวะผู้นำ
7. ภาวะผู้นำในฐานะที่มุ่งด้านโครงสร้าง เป็นกระบวนการในการริเริ่มและดำรงรักษาโครงสร้างของบทบาทและรูปแบบความสัมพันธ์ของบทบาทต่าง ๆ มีการระบุหน้าที่ของภาวะผู้นำในการทำระบบการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามโครงสร้างการบริหารจัดการขององค์การ

พิชาภพ พันธุ์แพ (2554) ได้อธิบายความเป็นภาวะผู้นำว่า เป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเพื่อสั่งการให้กลุ่มทำกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตกลงกันไว้ภาวะผู้นำ คือ การริเริ่ม และการรักษาความคาดหวัง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำ คืออิทธิพลที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานโดยผ่านกระบวนการสั่งการภายในองค์การภาวะผู้นำ คือกระบวนการในการใช้อิทธิพลในการควบคุมดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำ คือกระบวนการในการมอบหมายข้อเสนออันเป็นคำสั่งที่มีความหมายโดยก่อให้เกิดความพยายามในการบรรลุผลสำเร็จตามข้อเสนอแนะนั้น ภาวะผู้นำ คือการใช้

อิทธิพลต่อบุคคลอื่นให้เกิดการพยายามดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ภาวะผู้นำ คือ ศิลปะหรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นให้เกิดความกระตือรือร้นอย่างเต็มที่ที่จะบรรลุถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มภาวะผู้นำ คือ กระบวนการสั่งการ และการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกในกลุ่ม องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ในการพิจารณาว่าผู้นำใดมีภาวะผู้นำหรือไม่ ได้แก่ 1) ผู้นำเป็นกระบวนการ 2) มีระดับความถูกต้องของการใช้อิทธิพล และ 3) ความสำเร็จของจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ดังนั้น ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพล ผู้นำจะพยายามมีอิทธิพลเหนือผู้ตามเพื่อให้มีพฤติกรรมปฏิบัติตามต้องการโดยมีจุดมุ่งหมายขององค์กรเป็นเป้าหมาย ไม่ใช่เรื่อง ของบุคคลที่จะพึงมี ภาวะผู้นำได้ โดยที่ไม่ได้มีกระบวนการทำใด ๆ เป็นกระบวนการ (Process) ให้เกิดอิทธิพลต่อผู้อื่น ดังนั้นผู้นำทางการแต่งตั้ง เช่น ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ อาจจะมีภาวะผู้นำหรือไม่ก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าว ในทางตรงข้ามผู้ที่แสดงภาวะผู้นำอาจจะเป็นผู้ที่ไม่เป็นแบบทางการ แต่มีองค์ประกอบ 3 ประการนั้น ภาวะผู้นำนอกจากจะเป็นกระบวนการแล้วภาวะผู้นำจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อผู้ตามยอมให้อิทธิพลต่อตัวเขา ซึ่งโดยทั่วไปก็ต้องพิจารณาถึงระดับความถูกต้องของอิทธิพลที่ใช้อย่างไร ไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจเข้าขู่ เชิญ หรือบีบบังคับให้ทำตามเพราะถ้าเป็นการเช่นนั้นก็ไม่ถือว่าเป็นภาวะผู้นำได้ภาวะผู้นำจะถูกอ้างถึงเมื่อจุดมุ่งหมายของกลุ่มหรือองค์กรประสบความสำเร็จ ดังนั้นหากผู้นำไม่สามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จดังกล่าว ก็ย่อมหมายถึงว่าผู้นำไม่ได้แสดงภาวะผู้นำหรือไม่มีความสามารถในการเป็นผู้นำนั่นเอง ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่าพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำผลักดัน ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย ภาวะผู้นำ คือ ศิลปะหรือความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการ และอำนวยความสะดวก โดยใช้กระบวนการสื่อความหมายหรือการติดต่อกัน และกันให้ร่วมมือกับตน ดำเนินการจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของเป้าหมายที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของผู้นำ องค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำ หรือมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพได้แก่ 1) คุณลักษณะ (Traits) ของผู้นำ 2) อำนาจ (Power) ของผู้นำ 3) พฤติกรรม (Behavior) ของผู้นำแบบต่าง ๆ และอื่น ๆ

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2547) ภาวะผู้นำ มาจากการนำเอาตัวอักษรภาษาอังกฤษมาประกอบกันเป็นคำว่า Leadership ซึ่งจำแนกได้ ดังนี้คือ

L ย่อมาจากคำว่า Love หมายถึง ผู้บังคับบัญชาหรือผู้นำต้องมีความรักในหน้าที่การงาน รักผู้ใต้บังคับบัญชา รักความยุติธรรม และรักความก้าวหน้า

E ย่อมาจากคำว่า **Education and Experience** หมายถึง ผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติทางด้านการศึกษา และประสบการณ์ที่ดีพอสมควร เพื่อเป็นแบบอย่าง และสามารถสั่งสอนแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

A ย่อมาจากคำว่า **Adaptability** หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมทั้งรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย

D ย่อมาจากคำว่า **Decisiveness** หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ผู้นำจะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าได้กล้าเสียด้วย

E ย่อมาจากคำว่า **Enthusiasm** หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และสนับสนุนชักนำ (**Encourage**) ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างจริงจังด้วย

R ย่อมาจากคำว่า **Responsibility** หมายถึง ผู้นำที่ดีจะต้องมีความรับผิดชอบทั้งส่วนที่เป็นภาระหน้าที่ของตน และในส่วนที่ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่ทอดทิ้งหรือผลักดันความรับผิดชอบให้ผู้อื่นถึงแม้จะถูกตำหนิเมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น จึงอาจรวมความรับผิดชอบที่เกิดจากการเสี่ยง (**Risk**) ในทุกลักษณะอีกด้วย เช่น เสี่ยงในด้านการตัดสินใจ เป็นต้น

S ย่อมาจากคำว่า **Sacrifice and Sincere** หมายถึง ผู้นำจะต้องเป็นผู้เสียสละ และอุทิศผลประโยชน์ของตนให้กับส่วนรวมด้วยความจริงใจ ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเคารพนับถือ และพร้อมที่จะอุทิศตนให้กับงานอย่างจริงจังด้วย

H ย่อมาจากคำว่า **Harmonize** หมายถึง ผู้นำจะต้องเป็นคนที่มีความนุ่มนวลรู้จักผ่อนปรน พุดจา น่าฟังอันเป็นลักษณะของผู้นำที่จะเสริมสร้างความสามัคคีกลมเกลียว และความเข้าใจอันดีต่อผู้ร่วมงานซึ่งอาจรวมถึงการรู้จักถ่อมตน (**Humble**) ตามกาลเทศะ

I ย่อมาจากคำว่า **Intellectual capacity** หมายถึง ผู้นำจะต้องมีความเฉลียวฉลาด และมีไหวพริบ ทันคนทันเหตุการณ์มีความคิดริเริ่ม และรอบรู้ ซึ่งลักษณะของผู้นำดังกล่าวนี้มีความจำเป็นในการปกครอง บังคับบัญชามาก เพราะไม่มีผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดที่อยากได้ผู้นำที่โง่ไม่ทันคน

P ย่อมาจากคำว่า **Persuasiveness** หมายถึง ความสามารถในการจูงใจคน เป็นลักษณะที่ผู้นำทุกคนจะขาดเสียมิได้ซึ่งผู้นำจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการในการจูงใจหรือชักนำผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ ตาม และให้ความร่วมมือด้วยความศรัทธาเชื่อถือ เช่น ต้องใช้หลักจิตวิทยา (**Psychology**) และต้องมีอำนาจ (**Power**) อยู่ในตัว

สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับการเชื่อถือจากผู้อื่น ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กรประสานความร่วมมือกันของบุคคลในองค์กร เพื่อให้องค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพคือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าในระดับต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการเป็นผู้ที่มีอิทธิพล และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม และใช้ความสามารถของตนเองโดยวิธีการ

ต่าง ๆ ชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมขององค์กรให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ นำบุคคลเหล่านั้นไปโดยเขาให้ความไว้วางใจไม่ขัดขวาง เชื่อใจอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งให้ความเคารพนับถือ ให้ความร่วมมือ และมีความมั่นใจในตัวผู้นำอย่างจริงจังจึงสามารถดึงความสามารถของผู้อื่นมาใช้ในการดำเนินการ จนงานของกลุ่มหรือองค์การบรรลุผลสำเร็จ

ชาญชัย อาจินสมการย์ (2541) ได้จำแนกแบบผู้นำเป็น 3 ประเภท ได้ดังนี้

1. ผู้นำแบบอัตถนิยมหรืออัตตา (**Autocratic Leaders**) จะตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แน่นอนขึ้นอยู่กับตัวผู้นำเอง คิดถึงผลงานไม่คิดถึงคน บางครั้งทำให้เกิดศัตรูได้ ผู้นำลักษณะนี้จะใช้ได้ดีในช่วงภาวะวิกฤตเท่านั้น ผลของการมีผู้นำลักษณะนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และไม่เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้นำแบบเผด็จการจะมีอำนาจสูงสุดที่ตัวผู้นำ ผู้นำจะสั่งการและตัดสินใจโดยยึดถือความคิดตนเองเป็นใหญ่นิยมการให้รางวัลและลงโทษ

2. ผู้นำแบบประชาธิปไตย (**Democratic Leaders**) ใช้การตัดสินใจของกลุ่มหรือให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นส่วนรวม ทำงานเป็นทีมมีการสื่อสาร แบบ 2 ทางทำให้เพิ่มผลผลิต และความพึงพอใจในการทำงาน บางครั้งการอิงกลุ่มทำให้ใช้เวลานานในการตัดสินใจ ระยะเวลาที่เร่งด่วนผู้นำลักษณะนี้ไม่เกิดผลดี ผู้นำแบบประชาธิปไตยเป็นผู้นำที่ทำงานโดยอาศัยความร่วมมือกับผู้ใต้บังคับบัญชา การตัดสินใจอยู่บนฐานของการปรึกษาหารือกัน

3. ผู้นำแบบตามสบายหรือเสรีนิยม (**Laissez-Faire Leaders**) จะให้อิสระกับผู้ใต้บังคับบัญชาเต็มที่ในการตัดสินใจแก้ปัญหา จะไม่มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน ไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีระเบียบ จะทำให้เกิดความคับข้องใจหรือความไม่พอใจของผู้ร่วมงานได้และได้ผลผลิตต่ำการทำงานของผู้นำลักษณะนี้เป็นการกระจายงานไปที่กลุ่ม ถ้ากลุ่มมีความรับผิดชอบ และมีแรงจูงใจในการทำงานสูงสามารถควบคุมกลุ่มได้ดีมีผลงาน และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ลักษณะผู้นำแต่ละแบบจะสร้างบรรยากาศในการทำงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกใช้ลักษณะผู้นำแบบใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์ด้วย

สรุปว่า ผู้นำที่กล่าวมามีอยู่หลายประเภท ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะความรับผิดชอบของผู้นำ ตามวิธีการที่ผู้นำใช้ตามบทบาทหน้าที่ ที่ผู้นำแสดงออกตามการได้มาซึ่งอำนาจความเป็นผู้นำตามการใช้อำนาจของผู้นำ และตามการแสดงออกของผู้นำซึ่งมีทั้งผู้นำแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์

1. ความหมายของกลยุทธ์

คำว่ากลยุทธ์ที่ใช้ในความหมายกว้างระดับประเทศ เป็นวิชาว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมืองเศรษฐกิจจิตวิทยาและกำลังรบทางทหารตามความจำเป็นทั้งในยามสงบ และยามสงคราม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) กลยุทธ์ หมายถึง ยุทธศาสตร์ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ Strategy มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Stratos” แปลว่ากองทัพและคำ “Age in” แปลว่านำทั้งสองคำให้ความหมายของการนำกองทัพหรือการนำหน้าของทั้งองค์กร นักวางแผนบางคนให้ความหมายว่า เป็นการนำทางให้องค์กรโดยรวม แต่ในเชิงปฏิบัติคำว่า “ยุทธศาสตร์” จะให้ความหมายของแผนหรือวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานที่ผู้บริหารระดับสูงคาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร (เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, 2551) แต่หากพิจารณาความหมายกลยุทธ์ในระดับองค์การมีนักวิชาให้ความหมายไว้หลายท่าน อย่างเช่น และ สุรพล บัวพิมพ์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์ หมายถึง มโนคติ (Concept) ที่จะรวมกิจกรรมหรือ การปฏิบัติที่หลากหลายในองค์กรให้มีพลังส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรตามวัตถุประสงค์ที่ ในการใช้คำว่า “ยุทธศาสตร์” จะใช้ในภาคราชการเช่นทหารกระทรวงทบวงกรมส่วนคำว่า “กลยุทธ์” จะใช้ในส่วนของภาคธุรกิจและเอกชนและบางองค์กรจะใช้คำว่า แผนยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนและนโยบายในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แผนยุทธศาสตร์จะใช้ในระดับผู้บริหารหรือนโยบายส่วนแผนกลยุทธ์ คือ หลักวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องวัตถุประสงค์ซึ่งมักจะใช้กลยุทธ์ในระดับนโยบาย ส่วนรายละเอียดของกลยุทธ์นั้น พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติ์ขจร (2553) ได้กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์เป็นการกำหนดเป้าหมายเพื่อที่จะนำ ยุทธศาสตร์ที่กำหนด ไปสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนด ปฏิบัติโดย รู้จักข้อจำกัดและความแตกต่าง ระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำลงไปนั้น ให้บรรลุเป้าหมายหลักและเป้าหมายรอง โดยกำหนดนโยบายและการวางแผน กำหนดโครงการและโครงการงาน และหน่วยวิเคราะห์ การประเมิน การวัด และขั้นตอนปฏิบัติที่เรียกว่า กลยุทธ์ เพื่อความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กลยุทธ์เป็นวิธีหรือแผนปฏิบัติการที่ เกี่ยวข้องกับการแบ่งสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดผลดีที่เป็นข้อได้เปรียบ และสามารถ บรรลุวัตถุประสงค์พร้อมกัน โดยมีความเสี่ยงน้อยที่สุด ณ ระดับที่ยอมรับได้ นอกจากนี้ พสุ เดชะรินทร์ (2556) กล่าวว่า กลยุทธ์ นั้นเป็นรูปแบบการตัดสินใจที่มีเหตุผลชัดเจนและรวมหลายสิ่งหลายอย่างเข้าเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเปรียบเสมือนแผนการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ในระยะยาว 2 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่เสนอแนวทาง เพื่อการจัดเตรียมแผนงาน และเป็นแนวทางการ ดำเนินงานในอนาคต (A guide or course of action into the future) หรือวิถีทางที่จะเดินจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์กรทุกประเภทล้วนมีกลยุทธ์เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งสิ้น เพราะทุกองค์กรจะมีแนวทางดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

สรุปว่า กลยุทธ์ เป็นรูปแบบการตัดสินใจที่มีเหตุผลชัดเจน และรวมหลายสิ่งหลายอย่างเข้าเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งเปรียบเสมือนแผนการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อจะนำไปสู่การบรรลุ วัตถุประสงค์ในระยะยาว การสร้างหรือพัฒนาวิธีทางในทางปฏิบัติตลอดจนการระดม และจัดสรรทรัพยากรขององค์กร และการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ กระบวนการทำงาน ความต้องการขององค์กร และการเลือก ระบบที่จะนำมาพัฒนา และใช้เป็นแผนแม่บทหรือแผนหลักของการพัฒนาระบบขององค์กร และกลยุทธ์สัมพันธ์กับประเด็นต่าง ๆ

2. องค์ประกอบของกลยุทธ์

กลยุทธ์ (Strategy) มีจุดเริ่มต้น และถูกนำไปใช้บ่อยครั้งที่สุดทางด้านการทหาร และการสงคราม หมายถึง วิธีทาง หรือแนวทางที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อจัดสรรและวางตำแหน่งกำลังทรัพยากรทางทหารในสนามรบด้วยจุดมุ่งหมายแห่งการพิชิตศัตรู ต่อมากลยุทธ์ได้ถูกนำมาใช้ในทางเศรษฐกิจ โดยมีความหมายรวมไปถึงวิธีทางหรือแนวทางที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อการระดมและจัดสรรการใช้ ทรัพยากรของประเทศ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันเป็นยุคของการแข่งขันทาง ธุรกิจการค้าที่ทวีความเข้มข้นทุกขณะ กลยุทธ์ถูกนำมาใช้ในแง่ของวงการธุรกิจกันอย่างแพร่หลาย ปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปที่แน่นอนถึงความหมายของกลยุทธ์ในทางธุรกิจ หรือ องค์กรอื่น ๆ แต่มีอยู่ ความหมายหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในวงการธุรกิจ มีผู้กล่าวถึง องค์ประกอบกลยุทธ์ดังนี้

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบและลักษณะที่สำคัญของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

1. การมุ่งอนาคต โดยการสร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับทิศทางขององค์กรที่จะดำเนินต่อไปและการระดมสรรพกำลัง รวมทั้งทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อดำเนินการทางทิศทางดังกล่าว ซึ่งการวางแผน เชิงกลยุทธ์นี้ ไม่ใช่แต่การเป็นเพียงการวางแผนระยะยาว เพื่อคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตและเตรียม แผนงานรองรับเท่านั้น แต่จะเป็นความพยายามในการกำหนดสภาพการณ์ที่พึงประสงค์ไว้ล่วงหน้า และเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ให้สอดคล้อง

2. การมุ่งเน้นจุดหมายรวมขององค์กร โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลได้ตามช่วงระยะเวลาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุทิศทางที่ต้องการ

3. มุ่งเน้นกระบวนการ โดยจะต้องมีการดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรไม่มีที่ สิ้นสุด เริ่มต้นจากการกำหนดภารกิจหลัก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก และภายใน การวิเคราะห์และจัดวางกลยุทธ์ การจัดทำแผนและโครงการ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ การทบทวนและจัดวางกลยุทธ์ใหม่

4. การมุ่งเน้นภาพรวม โดยเน้นระดับของการวิเคราะห์ที่องค์กรมากกว่าพิจารณาเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือเฉพาะแผนงาน/โครงการและกิจกรรมใด ๆ ที่เกิดขึ้น มักมีผลต่อเนื่องไปอีกนาน

ชนินท์ ชุมพันธ์ (2551) ได้กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรโดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) เป็นการกำหนดนโยบายหรือทิศทางของผู้บริหารระดับสูงเพื่อตัดสินใจว่าธุรกิจควรขยายกิจการรักษาสภาพปัจจุบันลดการดำเนินงานหรือเลิก กิจการ
2. กลยุทธ์ระดับหน่วยธุรกิจ (Business Strategy) เป็นกลยุทธ์ที่อยู่ในระดับหน่วยธุรกิจ มุ่งเน้นในด้านการปรับปรุงการแข่งขันของสินค้าและบริการให้สูงขึ้นเช่นการเป็นผู้นำทางด้านต้นทุน การสร้างความแตกต่างและการมุ่งเน้น
3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Functional Strategy) เป็นกลยุทธ์ ระดับฝ่ายปฏิบัติการหรือแผนกต่าง ๆ มุ่งเน้นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติการกิจกรรม กระบวนการดำเนินงานเพื่อใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์มากที่สุดเช่นกลยุทธ์การตลาด กลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์กลยุทธ์การผลิตกลยุทธ์การเงินเป็น

บุญมี จันทรวงศ์ (2553) ได้กล่าวว่า การกำหนดองค์ประกอบของกลยุทธ์โดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. กลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate Strategy) เป็นการกำหนดนโยบายหรือทิศทางของผู้บริหารระดับสูงเพื่อตัดสินใจว่าธุรกิจควรขยายกิจการรักษาสภาพปัจจุบันลดการดำเนินงานกิจการ
2. กลยุทธ์ระดับหน่วยธุรกิจ (Business Strategy) เป็นกลยุทธ์ที่อยู่ในระดับหน่วยธุรกิจ มุ่งเน้นในด้านการปรับปรุงการแข่งขันของสินค้าและบริการให้สูงขึ้นเช่นการเป็นผู้นำทาง การสร้างความแตกต่างและการมุ่งเน้น
3. กลยุทธ์ระดับหน้าที่ (Functional Strategy) เป็นกลยุทธ์ระดับฝ่ายปฏิบัติการหรือ แผนกต่าง ๆ มุ่งเน้นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติการกิจกรรมกระบวนการดำเนินงานเพื่อใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประโยชน์มากที่สุด เช่น กลยุทธ์การตลาดกลยุทธ์ด้านทรัพยากรการผลิตกลยุทธ์การเงินโดยมีจุดมุ่งหมาย และทิศทางที่ชัดเจนที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อปฏิบัติในอนาคตและเป็นแผนที่มุ่งพิจารณาถึงทิศทางการดำเนินงาน ขององค์กรในระยะยาวจะต้องตรงตามความเป็นจริง และเกิดจากความเข้าใจร่วมกันเพื่อมุ่งปฏิบัติเป็นสำคัญ

สมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งประเทศไทย (2544) ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์และองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. กลยุทธ์ หมายถึง วิธีดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. กลยุทธ์ หมายถึง แผนของผู้บริหารระดับสูงที่นำไปสู่ผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการกิจและเป้าหมายขององค์กร

3. กลยุทธ์ หมายถึง ชุดของทางเลือกระยะยาวเกี่ยวกับเป้าประสงค์เชิงปฏิบัติการและนโยบาย รวมทั้งแผนปฏิบัติการของแผนงานของรัฐบาล ซึ่งองค์กรรัฐบาลกำหนด โดยคำนึงถึง วัตถุประสงค์ของแผนงานที่รัฐบาลกำหนดไว้ และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ของแผนงาน

4. กลยุทธ์ คือ ชุดของเป้าหมายและแผนการปฏิบัติงานสำหรับแต่ละระดับของ องค์กรโดยเฉพาะ

5. กลยุทธ์ คือ ชุดของการปฏิบัติ ที่ทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

6. กลยุทธ์ คือ ตัวปฏิบัติการ (Operator) ที่ออกแบบมาเพื่อเปลี่ยนแปลงองค์กรจาก สถานภาพ (Position) ปัจจุบันไปสู่สภาพที่ปรารถนาไว้ตามประสงค์ภายใต้ข้อจำกัดของความสามารถ และศักยภาพ

7. กลยุทธ์ คือ แนวทางในการเปรียบเทียบจุดแข็งขององค์กรกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเพื่อ คิดหาวิธีที่ดีที่สุดในการตอบสนองความเปลี่ยนแปลงนั้น

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ (2546) ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์ หรือ ยุทธศาสตร์ (Strategy) คือ แผนงานวิธีดำเนินงานตามแผนกลวิธีในการดำเนินงานรวมทั้งขั้นตอนที่จะทำให้วิสัยทัศน์ของหน่วยงาน ประสบความสำเร็จลักษณะยุทธศาสตร์จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของสมาชิกเอื้อต่อการถ้อยแถลงการเรียนรู้และใช้ ประโยชน์จากการเรียนรู้ในกิจกรรมและการดำเนินงาน ทั้งของหน่วยงาน

วิเชียร วิทย์อุดม (2551) ได้กล่าวไว้ว่า การนำกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ขององค์กร นั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารกลยุทธ์จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับผู้จัดการ องค์กรในการมีส่วนในการ สร้างและปฏิบัติตามแผนและเป้าหมายโดยกลยุทธ์มีองค์ประกอบ 6 ประการตามลำดับ 1. การกำหนด ภาระหน้าที่ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย 2. การวิเคราะห์ถึงโอกาสและอุปสรรคภายนอก 3. การวิเคราะห์ถึง จุดอ่อนหรือจุดแข็งภายใน 4. การวิเคราะห์ SWOT และการสร้างกลยุทธ์ 5. การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ และ 6. การควบคุมกลยุทธ์

David Fred A (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ (Keys to formulating strategies) ไว้ว่าประกอบด้วยภารกิจขององค์กร (Business mission) ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal)

1. วัตถุประสงค์ (Objectives) จุดมุ่งหมาย (Purpose) นโยบาย (Policies) และกลยุทธ์ (Strategies) โอกาสและอุปสรรคจากภายนอก (External opportunities and treats)

2. จุดแข็งและจุดอ่อนจากภายใน (Internal strengths and weaknesses)

3. การกำหนดกลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปใช้ให้บังเกิดผล

สรุปว่า องค์ประกอบของกลยุทธ์ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) วัตถุประสงค์ (Objective) และยุทธวิธี

3. ความสำคัญของกลยุทธ์

สุมาลี จิระจรัส (2557) กล่าวว่า กลยุทธ์มีความสำคัญต่อองค์กร ดังนี้

1. เป็นการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนขององค์กร ผู้กำหนดกลยุทธ์จะทำการกำหนด วิสัยทัศน์ในขนาดขององค์กร ทำให้สมาชิกทั้งองค์กรทราบถึงทิศทางที่ทุกคนจะดำเนินไปอย่าง ชัดเจน
2. ช่วยให้ผู้บริหารระดับสูง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการมองถึงอนาคตขององค์กร ซึ่งสามารถช่วยลดความเสี่ยงขององค์กรในอนาคตลงได้
3. ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรที่ตนมีในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลสำเร็จดีกว่าการบริหารงานตามปกติ
4. ช่วยลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง (Resistance to Change) การจัดการเชิงกลยุทธ์ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากสมาชิก ทำให้ทุกคนเกิดความพึงพอใจในการยอมรับแผน กลยุทธ์นั้นทำให้ การต่อต้านมีน้อยลง

5. สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติงาน (Harmony) จากการมีส่วนร่วมในการวางแผน

มัลลิกา ต้นสอน (2556) กลยุทธ์ทำให้สมาชิกทุกคนรับทราบ และยอมรับทิศทางที่ชัดเจนขององค์กรกลยุทธ์ยังเป็นเค้าโครงของขั้นตอน ที่ผู้บริหารวางแผนงานในการบรรลุเป้าหมายระยะยาว ขององค์กร ขณะที่การจัดการกลยุทธ์ (Strategy Management) เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในการ สืบสวนสภาพแวดล้อม เปรียบเทียบกับความต้องการ และสถานะขององค์กร โดยผู้บริหารจะต้องคำนึงถึง สถานการณ์ขององค์กรในระยะยาวแล้วนำมากำหนดแผนโดยรวม การปฏิบัติ และการควบคุมซึ่งเป็น แนวทางหลักที่จะช่วยให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์โดยที่การจัดการเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญ คือ 1) ช่วยให้ ผู้บริหารสามารถสำรวจปัญหา และประเมินสถานะขององค์กร 2) ช่วยให้ผู้บริหารมีเป้าหมาย และทิศทางในการดำเนินงาน 3) การกำหนดเป้าหมาย และทิศทางที่เด่นชัดขององค์กร และ 4) ปรับปรุง และ สนับสนุนการประสานงานระหว่างกิจกรรม

จินตนา บุญบงการ (2556) กล่าวว่า ในปัจจุบันการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูงสุด หรือผู้นำที่เปรียบเสมือนแม่ทัพที่ต้องเข้าใจสถานการณ์ และสภาพแวดล้อม โดยมีการจัดการเชิงกลยุทธ์ซึ่งจำเป็นต้องมีกระบวนการ อันประกอบด้วยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกองค์กร วางแผน ดำเนินการ ตัดสินใจดำเนินการ และมีการประเมินผลการดำเนินการ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจว่า องค์กร สามารถที่จะดำเนินการ และสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ว่ามีประโยชน์ต่อองค์กร 4 ประการ คือ

1. กำหนดทิศทางขององค์กร (Set direction) กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคต ทำให้สามารถกำหนด วัตถุประสงค์ และทิศทางการดำเนินงานของธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ (Harmony) โดยการจัดการเชิงกลยุทธ์ให้ความสนใจกับการกำหนด การประยุกต์ การตรวจสอบ และการควบคุมกลยุทธ์ขององค์การ ในฐานะระบบที่ประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกัน ซึ่งก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ และความเข้าใจ ร่วมกันในวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากร และการดำเนินงาน เป็นเอกภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ

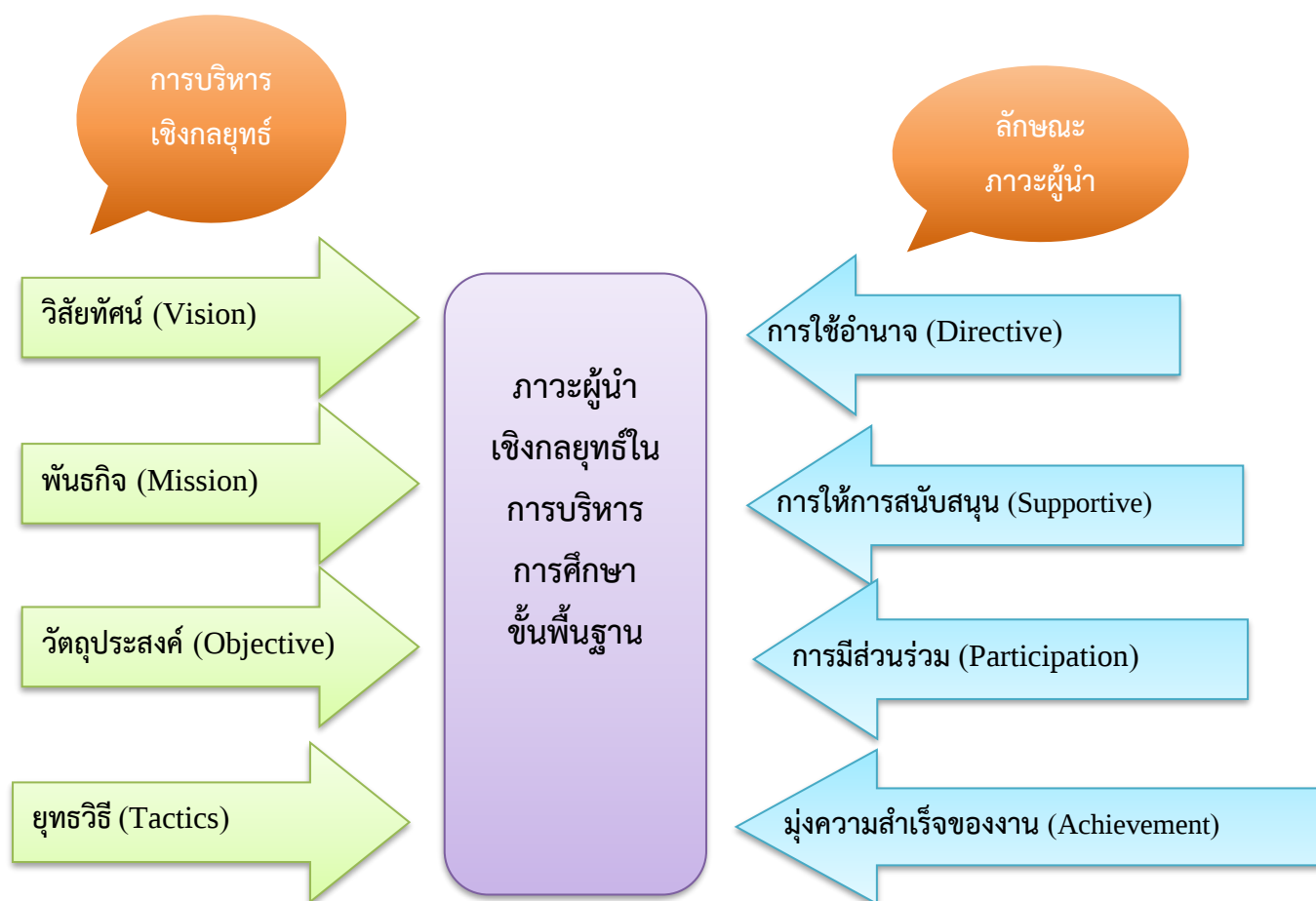
3. สร้างความพร้อมให้แก่องค์การ (Provide readiness) การศึกษา และวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม และการกำหนดกลยุทธ์ ช่วยให้ผู้บริหารผู้จัดการในส่วนต่าง ๆ และสมาชิกขององค์การ เกิดความเข้าใจในภาพรวม และศักยภาพของธุรกิจ ตลอดจนอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อองค์การ อันจะทำให้้องค์การมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงหรือท้าทายกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

4. สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน (Improve competitive efficiency) เนื่องจากการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ช่วยพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร ขณะเดียวกันก็ช่วยเตรียม ความพร้อม และพัฒนา ศักยภาพของสมาชิกตลอดจนช่วยสร้างความเข้าใจ และแนวทางรองรับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และคู่แข่ง และที่สำคัญจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในภาพรวม และความต้องการขององค์การ รวมทั้งความสามารถในปัจจุบันขององค์การ ซึ่งจะทำให้สามารถ จัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน และเป้าหมาย ส่งผลให้การดำเนินงานอย่างเหมาะสม และใช้ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ในระยะยาวอย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เผชิญอยู่จึงจำเป็น จะต้องอาศัยการวางแผนกลยุทธ์ ที่แตกต่างจากการวางแผนโดยทั่วไป (planning) เพราะคำว่า กลยุทธ์ (strategy) จะต้องเกี่ยวข้องกับการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองเป็นต้น ที่ เป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคหรือภัยอันตราย และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นทั้งจุดแข็งและ จุดอ่อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถขององค์การ และเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้บริหารเกิดความ เข้าใจ ต่อการเปลี่ยนแปลง และมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคต ทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทาง การดำเนินงาน ของธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ และความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ และแนวทางการ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้มีประสิทธิภาพทำให้เข้าใจวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ของ องค์การชัดเจน ทำให้รู้ในเชิงกลยุทธ์ ทำให้เข้าใจสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องกลยุทธ์ นำมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ เรื่อง ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารการศึกษา ได้ตามแผนภาพดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากบทความ

คำอธิบายองค์ความรู้

การที่จะเกิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ จะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงกลยุทธ์ร่วมกับลักษณะของภาวะผู้นำ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสถานการศึกษา ร่วมกันกำหนดความมุ่งหมายปลายทางที่เชื่อมโยงภารกิจค่านิยม และความเชื่อเข้า

ด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการจุดหมายปลายทาง จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำลาย มีพลังมีความเป็นไปได้

2. พันธกิจ (Mission) หมายถึง คำแถลงความมุ่งประสงค์ทางการศึกษา พันธกิจต้องขึ้นจากการกระทำของสถานศึกษา ขยายความเป้าหมายโดยรวมทั้งหมด จัดเตรียมหนทางและขึ้นจากการตัดสินใจ พันธกิจเป็นการจัดเตรียมหนทางและขึ้นจากการตัดสินใจ พันธกิจเป็นการจัดเตรียม ข่ายงานหรือบริบทในแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้ พันธกิจมักเป็นประโยคสั้นๆ ประมาณหนึ่งถึงบรรทัด ถ้ามีพันธกิจหลายอย่างก็จะแบ่งได้หลายข้อ

3. วัตถุประสงค์ (Objective) คือจุดหมายที่ชัดเจนของสถานศึกษา หรือการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงที่สำคัญ ความสามารถในการแข่งขันหรือประเด็นทางสังคม และการได้เปรียบสภาพแวดล้อม

4. ยุทธวิธี (Tactics) หมายถึง ศิลปะของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา หรือวิธีการปฏิบัติให้ได้ผลสำเร็จ ยุทธศาสตร์ใช้กับเรื่องใหญ่ๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนกลยุทธ์นั้นใช้กับเรื่องหรือองค์การหน่วยงานเล็กๆ ของภาครัฐ

5. ผู้นำที่ใช้อำนาจ (Directive Leader) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการบอกกับบุคลากรทางการศึกษาว่า ผู้นำคาดหวังอะไรจากผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำจะต้องกำหนดแผนการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน เวลาที่งานเสร็จ และจะชี้แนะวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ จึงเป็นผู้นำในประเภทเน้นงาน

6. การสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Supportive Leader) คือผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุน บุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมผู้นำแบบมีความเป็นมิตร แสดงความห่วงใยต่อบุคลากรทางการศึกษาทั้งเรื่องงาน สวัสดิภาพความเป็นอยู่ จึงอาจเรียกได้ว่าผู้นำประเภทเน้นความสัมพันธ์

7. การมีส่วนร่วม (Participative Leader) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม โดยจะปรึกษาหารือกัน ให้โอกาสแก่บุคลากรทางการศึกษาแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ แล้วนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจ

8. การมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement Leader) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งความสำเร็จของงาน มีการกำหนดเป้าหมายของงานและความคาดหวังต่อบุคลากรทางการศึกษาไว้สูง และเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพของการทำงานให้ดีขึ้นต่อเนื่องตลอดเวลา

สรุป

การที่จะเกิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ จะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงกลยุทธ์ร่วมกับลักษณะของภาวะผู้นำ มีได้ดังนี้ 1. วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการมองภาพอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสถานการศึกษา 2. พันธกิจ (Mission) หมายถึง คำแถลงความมุ่งประสงค์ทางการศึกษา พันธกิจต้องขึ้นจากการกระทำของสถานศึกษา 3. วัตถุประสงค์ (Objective) คือ จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนของสถานศึกษา 4. ยุทธวิธี (Tactics) หมายถึง ศิลปะของการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา 5. (Directive Leader) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการบอกกับบุคลากรทางการศึกษา ว่าผู้มีความคาดหวังอะไรจากผู้ปฏิบัติงาน 6. การสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Supportive Leader) คือผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนบุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมผู้นำแบบมีความเป็นมิตร 7. การมีส่วนร่วม (Participative Leader) คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม โดยจะปรึกษาหารือกัน และ 8. การมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement Leader) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งที่ความสำเร็จของงาน มีการกำหนดเป้าหมายของงานและความคาดหวังต่อบุคลากรทางการศึกษาไว้สูง

เอกสารอ้างอิง

- กวี วงศ์พูน. (2551). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาวิสัยทัศน์นักบริหาร.
- ชนินท์ ชุณหะวัณ. (2551). *นโยบายธุรกิจและการบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: โครงการศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ชาญชัย อาจันสมจารย์. (2541). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี จำกัด
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2547). *การบริหารงานบุคคลในภาครัฐกิจ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการผลิตตำราและวิจัยทางรัฐศาสตร์คณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). *การวางแผนกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2556). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญมี จันทรวงศ์. (2553). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์ในภาคการเกษตร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2546). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คไทม์.
- พสุ เดชะรินทร์. (2556). *กลยุทธ์ใหม่ในการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: อาซัน พรินต์ติ้ง.
- พิชามพ พันธุ์แพ. (2554). *ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติจักร. (2553). *ผู้นำการบริหารยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

- มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี. (2546). *รวมกฎหมายการศึกษาฉบับสมบูรณ์*. ปทุมธานี: บริษัทไทยเนรมิต
กิจอินเทอร์เน็ต โปรเกรสซีฟจำกัด.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล .(2551). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์
มหาวิทยาลัยหอการค้า.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๖*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์,
- วิเชียร วิทยอดม. (2551). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา*. ขอนแก่น: คลังนา
วิทยา.
- สมพงษ์ สิมะพล. (2547). *ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร*. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏ
นครราชสีมา.
- สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์. (2546). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2551). *พฤติกรรมองค์กร*. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุรพล บัวพิมพ์. (2551). *การวางแผนยุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2544). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2551). *การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์การ
พิมพ์.
- อัครเดช นิละโยธิน. (2563). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วารสารการศึกษา
และวิจัยทางพระพุทธศาสนา*. 6 (2), 61.

ภาคผนวก

Appendix

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ Advice for Article Writers

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่าง ชุ่มชื้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่นเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1. Types of Article Publication in the Journal

1.1 Special Article: This focuses the scholars as a target group on providing rich academic knowledge which is peered and approval by subject-matter experts.

1.2 Research Article: This is detailed studies reporting new work and is classified as primary literature, and it has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

1.3 Academic Article: This presents dominant academic knowledge provided new body of knowledge in the society.

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Sustainable Social Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร เพื่อจัดเนื้อหาบทความของผู้เขียนลงใน Template โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Sustainable Social Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/openid/doAuthentication?provider=custom (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCqaDhBnNQfRIHuW-_u98_hGHVMPGH01I/edit?pli=1

เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

2.Submission

The author shall produce the manuscript format in accordance with the guideline to authors stated in Journal of Sustainable Social Development as follows:

2.1 The author can download each template of types of the articles to arrange the content of the author's article into a Template by the following steps:

2.1.1 Template of research article (.docx)

2.1.2 Template of academic article and special article (.docx)

2.2 The author must download the certificate of the journal by (.pdf) and complete the details with the piece of writing in LINE on the webpage for initial verification.

2.3 The committee will contact back as attached documents of the author sending via LINE on the webpage and the author will receive the Google Form to complete.

2.4 The committee will dispatch the registration system to the author. In case that the author has already registered to the journal system, the author can follow step 2.1 and 2.2. The process can be reached through the link here: https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/openid/doAuthentication?provider=custom (For more information, the author can access to Thaijo).https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCqaDhBnNQfRIHuW-_u98_hGHVMPGH01I/edit?pli=1 Once the article is submitted to the journal system, the committee will proceed the verification method and inform the author of the article.

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

3. Article Verification and Proofreading

The author has to realize on the importance of article guideline of the journal and its correctness with proofreading before submitting to the editorial. So doing will shorten the process of article submission and the editorial team reserves the right to rejection if article correctness is adverse based on the journal regulations.

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอ 4 (A4) ระยะ ขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สี่ โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งได้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)
- 4) ทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)
- 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)
- 6) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่างและ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 7) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่าง ชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 8) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัย กับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ ศึกษาทั้งหมด
- 9) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย (New knowledge from research) อธิบายองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จาก การวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้
- 10) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงบรรณานุกรม เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้ เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ ของบทความ
- 4) องค์ความรู้ใหม่ (New Knowledge)
- 5) บทสรุป (Conclusion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (References)

4. Article Format Preparation

4.1 The TH Saraban PSK font type at the size of 16 pt. is to be used throughout for Thai version and the Times New Roman font type at the size of 12 pt. employing a double-spaced for English version. The text is on A4 size standard and leaving 1.5-inch top margin, 1-inch bottom margin, and 1-inch left-right margins. Page numbers should consecutively be used throughout at the top right side of the paper. The manuscript is maximum of 20 pages including figures and tables.

4.2 Title needs in both Thai and English typed at the center.

4.3 The author details, such as academic position, major, faculty, affiliate of every co-author or supervisor, are consecutive; begin with the main author and follow by other co-authors under the title; at the center.; and end with the email.

4.4 Abstract is required in both Thai and English and should not exceed no longer than 500 words.

4.5 Keywords are required approximately 3-5 keywords.

4.6 Order of heading, the biggest heading is organized at a left-align margin; subheadings are listed in a 3-5-letter spaced after the heading and other subheadings are listed consecutively at the same point. Other headings should be typed in a 0.5-line space.

4.7 Use of numbers, abbreviations, and parentheses has to be typed in Arabic numerals; used universally (the full form is identified at first); and started with a capital letter of each word, respectively.

Research article should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction; identifying the significance of research problem
- 3) Research Objectives
- 4) Literature Review
- 5) Conceptual Framework
- 6) Research Methodology; identifying research plan of obtaining samples and sample size, instruments used, data collection, and data analysis
- 7) Results: providing based on research objectives respectively in table or chart format
- 8) Discussion; providing as the essay to identify the relationship of results, conceptual framework, and previous studies; should not be explained in item, but indicated the connection of all variables
- 9) New knowledge from research. Explain new knowledge gained from research that can be developed further.
- 10) Suggestion; stating the important conclusion, implication, and future research
- 11) References; requiring as in the footnotes in both Thai and English.

Special Article, Academic Article, should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction
- 3) Content; presenting important points consecutively with conceptual framework result of the paper
- 4) New Knowledge
- 5) Conclusion
- 6) References

5. เอกสารอ้างอิง (References)

ให้ใช้รูปแบบ APA (6th Edition) เป็นมาตรฐาน โดยสามารถตัวอย่างวิธีการเขียน เอกสารอ้างอิง ที่ถูกต้องเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของ APA <http://www.apastyle.org>

5.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้ อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียนบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างอิงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ถาวร ประติติใจ (2545) หรือ Robbins, Stephen P., (1998)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างอิง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์) เช่น (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2548) หรือ (Oakland, J, 2000)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์) เช่น (ปฏิมากร ทองเพชร และ แสงทอง งามดี, 2560) หรือ (Chandler, Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็น คณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์) เช่น (สมศักดิ์ ประสิทธิ์ชัย และคณะ, 2561) หรือ (Argyris et al., 1972)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (<http://www.apastyle.org>)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). 2475 การปฏิวัติสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon, Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏบทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสารปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich, R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ระดับของงาน. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee, D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy*. Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url

เช่น

พีรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา <http://www.buddhismth.com/index.hp?y>.

BBC New. (2016). Ethical Alzheimers or Social Advocates solution. Online. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/WORLD>

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิตดาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ. *เอกสารประกอบการประชุมการประสานงานชุมชน*. 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมธานีมิตร. กรุงเทพมหานคร: พิสูจน์การพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Beauty of Women in Theravada Philosophy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Press.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

5. In-text Citation

In-text citation system, APA style, is used in this manuscript systemized by authors last name(s), year of publication, and page numbers of the paper at before or after of the cited text as follows:

1. As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and date with the author names in running text and year of publication in parentheses. For instance: Research by **Chester L, (1938)** supported...

2. As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and year of publication inside parentheses. For instance:

2.1 In case the author has only one cited author, it must be **(Borel, 2016)**.

2.2 In case the author has two cited authors, it must be used an ampersand (&) between names for a work with two authors: **(Grazer and Fishman, 2015)**.

2.3 In case the author has 3 or more cited authors, it must be used an ampersand (&) before the last author: **(Argyris et al., 1972)**.

Reference Writing

At the end of the pieces of the article, you, as the author, need a list of materials that you have used or referred to followed by APA style as follows:

1. Book

Author(s). (Year of publication). *Title*. (Edition). Place of Publication: Press' Name. Simon, Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2. Journal Article

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Name of the Journal*, Year (Volume), Article Page (p.) Number (first page-last page).

Jurkovich, R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3. Dissertation/Thesis/Thematic Paper/Research Report

Author(s). (Year of publication). *Title*. Level of the Writing Piece. Affiliate: University name.

Jaffee, D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy*. Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4. Website

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Online*. accessed Year Month Date. Available from: URL.

BBC New. (2016). Ethical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/WORLD>

5. Proceeding

Author(s). (Year of publication). *Title*. *Conference Title*. Date Month Year of the Conference. Venue. Place of Publication: Press' Name.

Natthabhan, S. (2000). The Beauty of Women in Theravada Philosophy. *Nebraska Symposium on Motivation : vol. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Press.

6. Dictionary

Name of the Dictionary Book. (Year of publication). Place of Publication: Press' Name. *Shoter Oxford English dictionary*. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

6. Illustration section (Figure) and table section (Table)

Illustrations and tables should be as sparse as necessary. Print 1 image or 1 table per page. For captions and tables, type them above the image or table. As for additional explanation, put it under the picture or table.

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน *Journal of Sustainable Social Development* เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ ทั้งนี้หากผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามฐานข้อมูลดังกล่าวให้ผู้เขียนรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว วารสารจะไม่รับผิดชอบทุกกรณี

7. Copyright

To comply with copyright law All authors must sign the form granting copyright to the journal. together with the final edited version of the original article. In addition, all authors must confirm that the original article submitted for publication is It has been submitted for publication only in the Journal of Sustainable Social Development. If another author's image or table has been used in another publication, The author must first request permission from the copyright owner. along with showing the book that has been approved to the editor Before the article is published However, if the author does not comply with the said database, the author is solely responsible. The journal is not responsible in all cases.

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Sustainable Social Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....

ได้ส่งบทความเรื่อง.....

.....

.....

.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Sustainable Social Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ (ถ้ามี) นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าวไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Sustainable Social Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Sustainable Social Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....

.....

(.....)

(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook :

ID : Line

E : mail

เบอร์โทร

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2
ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

Certification Letter Before Submission to Journal of Sustainable Social Development

Dear The Editor of Journal of Sustainable Social Development

As I am

has submitted the paper entitled

.....

.....

for publication in Journal of Sustainable Social Development

With this occasion, I and the team certify that this submitted paper has it has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals. We agree to all regulations of the original paper. We consent that the right for consideration, any incorrect, incomplete, or false statement of this paper furnished by me and the team will be considered as just cause for rejection of this application or dismissal from the editorial team. Herewith, the editorial team is authorized for the published paper with full authority to Department of Journal of Sustainable Social Development. In case it is an unexpected situation of any accusations about picture, graph, message, and or opinion in this paper, we consent to be solely responsible for all cases.

If the editorial team of Journal of Sustainable Social Development has found that some evidences are inaccurate and unauthentic, the editorial team is authorized to negate the submitted paper immediately without any notice in advance. The author certifies and consents such agreement with the signature at the bottom of this certification letter.

Main Author Sign (1st Name)

Co-author Sign (2nd Name)

.....
(.....)

.....
(.....)

Contact (Main Author)

Facebook:

LINE ID:

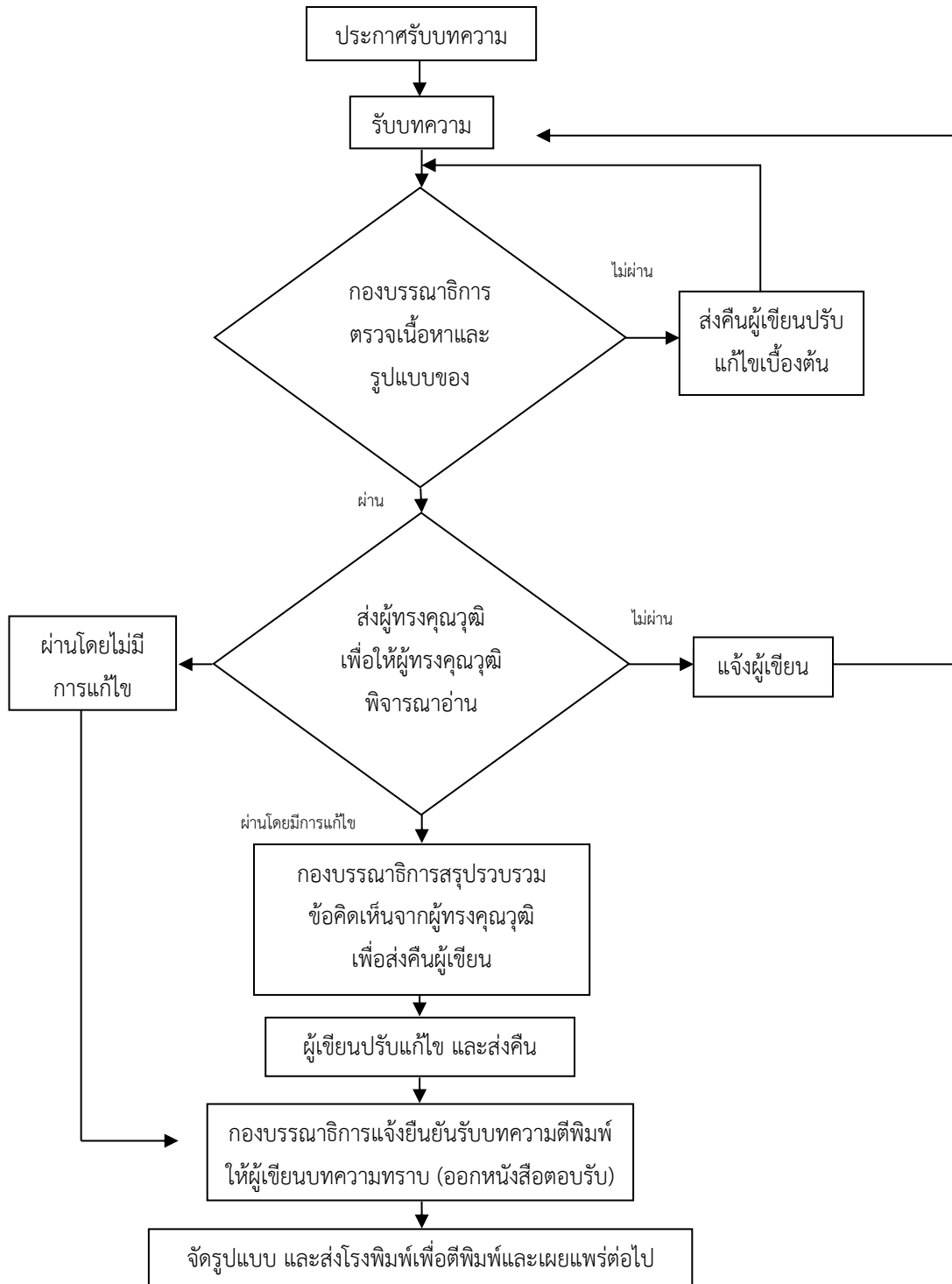
E-mail:

Tel.:

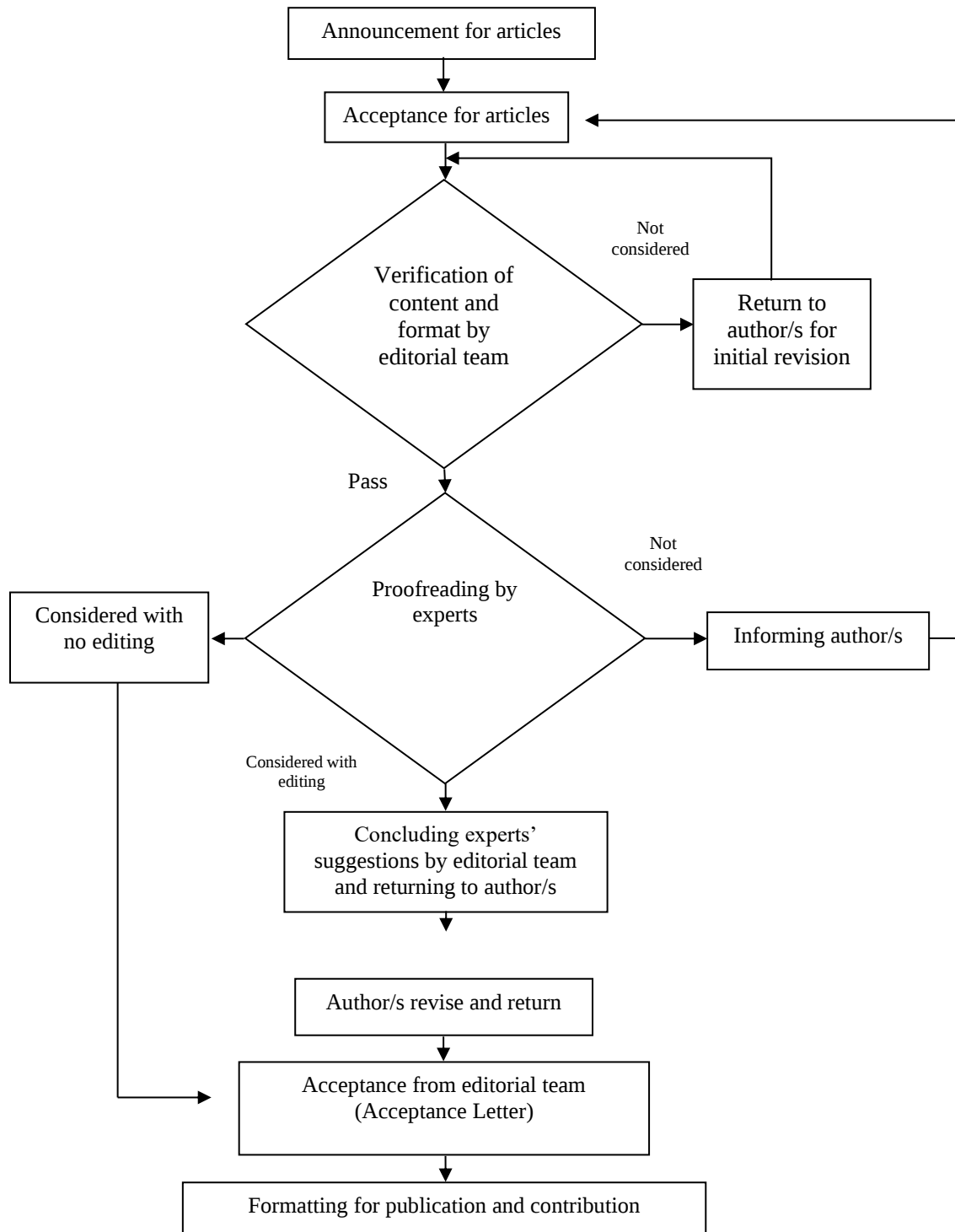
Note: both main and co-author are required to sign; supposing there are more authors, you can add more under the 2nd name of co-author

รูปแบบการตีพิมพ์

Journal of Sustainable Social Development

Publication Format of Journal of Sustainable Social Development

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

↑		ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)
1 นิ้ว	ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt)	→ 1 นิ้ว
← 1 นิ้ว	Articles English (14 pt)	
	ชื่อ – นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt)	
	หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt)	
	Name - Surname of Article author (12 pt)	
	Agency (12 pt)	
	E-mail (12 pt)	

	บทคัดย่อ (18 pt)	
	(16 pt ไม่เกิน 350 คำ)	
		
	คำสำคัญ : 3-5 คำ (16 pt)	
	Abstract (14 pt)	
	(12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....	
		
	Keywords : 3-5 words (12 pt)	
	บทนำ (18 pt)	
	(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
		
	เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt)	
	(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
		
	สรุป (18 pt)	
	(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
		
	เอกสารอ้างอิง (18 pt)	
	(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
		
↓	1 นิ้ว	

Example of publishing an article

1 Inch ←	↑ 1. Inch Articles English (14 pt) Name - Surname of Article author (12 pt) Agency (12 pt) E-mail (12 pt) ***** Abstract (14 pt) (12 pt 500 word)..... Keywords : 3-5 words (12 pt) Introduction (14 pt) (12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence..... Content of each issue According to the academic/research article format (14 pt) (12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence..... Conclusion (14 pt) (12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence..... References (14 pt) (12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence..... 	1 Inch →
↓ 1 Inch		

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความที่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย เคารพผลงานของบุคคลอื่น จะต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
3. ผู้เขียนจะต้องดำเนินการจัดทำจัดทำต้นฉบับบทความตามกติกาของวารสาร และปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียนอย่างเคร่งครัด
4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความทุกคน จะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย
5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว)
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป และต้องมีความสัมพันธ์ทั้งในเนื้อหา และท้ายเล่ม
7. ผู้เขียนจะต้องแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)
9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
10. ผู้เขียนจะต้องนำเสนอผลการวิจัยตามข้อมูลที่ได้มา ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ (สรุปเท็จ หรือการบิดเบือนหรือการเลือกข้อมูล/การค้นหาโดยอคติ)
11. ไม่ควรอ้างอิงถึงบทความที่ถูกเพิกถอนใด ๆ เว้นแต่ข้อความที่อ้างถึงจะอ้างถึงในขั้นตอนการยกเลิก ต้องมีคำชี้แจงเพิ่มเติมในการอ้างอิงดังกล่าวว่าเป็น "บทความที่ถูกเพิกถอน"

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้อง กำกับ ควบคุมคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน มีความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีองค์ความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ จะต้องรักษาไว้เป็นความลับ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้แนะว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความจะต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. หากผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

ประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

Publication Ethics

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.
2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.
3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the ‘guideline to authors’ stated in the journal.
4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.
5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.
6. The author shall verify the accuracy of content and format in both in-text citations and bibliography, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable
7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.
8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.
9. Acknowledgment should be stated only after the consent has been secured from the related contributor(s).
10. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.
11. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception, and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using a credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) be contacted, and related explanation be demanded to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must bear no conflict of interest with the author(s) nor the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Reviewer

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper's author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny to take part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of expertise, by assessing the paper's contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgments without supportive evidence should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case the plagiarism is detected, the reviewer must notify the editor at once.

Journal of Sustainable Social Development

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District,
Khon Kaen Province 40000

https://so16.tci-thaijo.org/index.php/J_SSD/index

E-mail: journalssd2024@gmail.com